

skal lide et saa betydeligt Tab, som Tilfældet har været mange Steder i Landet. I Hensende til Bedligholdselse af Hegnet savner jeg ogsaa saadanne Bestemmelser, som burde paalægges Jernbanedriften eller Jernbanebestyrelsen; der maa sørges for, at der ikke er saadanne Mangler tilfiede, at der er Fare for enten Menneffers eller Kreaturers Liv og Lemmer. Der er ogsaa andre Bestemmelser i Postloven, som vistnok kunde anvendes paa det her foreliggende Lovforslag; men dem skal jeg forbigaa, og jeg skal henholde mig til de Udtalelser, jeg her er fremkommen med, og haabe, at de maa blive tagne under Overveielse.

Th. Nielsen: Det er jo kjendeligt nok af det Foredrag, som den ærede Minister nylig har holdt, at der er ikke ringe Uoverensstemmelse mellem de forskjellige Anskuelser, uden at det dog maasse er umuligt at udbyene dem; det vil Liden maasse nok vise. Angaaende Statsbanedriften tror jeg ikke, at den ærede Minister særlig behøver at rette nogen Bemærkning til dette Thing; thi jeg har ikke hørt, at man her har været imod Statsbanedriften i det Hele. Jeg for min Part er en varm Ven af Statsbanedriften; men fordi man har en Statsbanedrift, behøver man jo ikke at være afflaaren fra at tage Bestemmelser om dennes Ordning ved Lov. Ivertimod ser jeg i Loven af 1867 og de derefter følgende Love en Erkjendelse af, ligesom det ogsaa tydelig nok er udtalt i den af mig tidligere nævnte Betenkning af Landssthinget og under Lovenes Behandling, at disse Love kun have været ganske midlertidige, og netop midlertidige, fordi Jernbanevæsenet endnu var i saa stærk Udvikling; man vilde afvente de nye Jernbanestrækningers Fuldsørelse. Jeg tror altsaa netop, at disse Love ere bleven til under den Forudsætning, at man med Hensyn til Statsbanedriften i det Hele maatte komme til, at Lovgivningsmagten maatte fastsætte flere af de Ting, her omhandles. Det kunde ikke falde mig ind her at imødegaa den ærede Ministers Bemærkninger, eller hvad der ellers her er fremført; det vil vel nu paa sin senere Gang blive prøvet nærmere, men jeg kan dog ikke undlade at gjøre et Par enkelte Bemærkninger. Den første angaar Direktørens Lønning; med Hensyn til den bemærkede den ærede Minister, at den nu er meget mindre, end den tidligere har været. Jeg skal dertil bemærke, at det er jo en Følge af den hele Udvikling. Der er jo Mange, der maa lide under de slappe og daarlige Tider. Jeg ser nu ikke Liden i et saa rosenfarvet Stær, at vi kunne vente lige strax at komme op til det Netts-Udbytte, som vi i den bedste Tid have haft pr. Banemil; men jeg har dog Haab om, at det ikke vil vare længe, inden det, naar Tiderne blive bedre, ogsaa bliver bedre med Udbyttet. Men Direktørens Lønning er sat saaledes, at han maa være belavet paa, at den snart maa gaa op og snart gaa ned,

og netop derfor er den sat saa rundelig, som den er. Overfor den nuværende Direktør har jeg for Øvrigt udtalt, at det er overflødigt, at tale om ham, da der allerede bestaar et Reglement, og at der ikke kan være Tale om Nedsættelse for hans Bedkommende. Men jeg kan ikke negte, at for en Begynder er 14—16,000 Kr. altfor rigeligt, især i Forhold til, hvad vi give de øvrige Embedsmænd. Den ærede Minister sagde fremdeles, at det vil være umuligt her at fastslaa Tæfter, navnlig af Hensyn til den Konkurrence, hvori Jernbanevæsenet staar f. Ex. til Dampskibe, og paa Grund af andre Forhold. Jeg skal dertil bemærke, at Rigsdagen er jo dog samlet hvert Aar, og hvis der virkelig paa enkelte Strækninger skulde blive optaget en saadan Konkurrence, at det var fornødent at ændre Tæfterne, maa jeg gjentage, at det ikke vil være umuligt, hverken før Grundloven eller efter Savdane, at foretage saadanne foreløbige Forandringer, selv om Forholdet ordnes ved Lov.

Berg: Den meget ærede Minister fandt i nogle Utringer af mig en Antydning af, at jeg rettede Anker mod Bestyrelsen eller syntes at være mod Statsdrift. Jeg vil ligesom den sidste ærede Taler tage en Forvaring derimod for mit Bedkommende. Om dette har jeg slet ikke talt. Jeg var i sin Tid bestemt for, at vi skulde gaa over til Statsdrift, og jeg har ikke siden forandret min Mening i saa Hensende. Der har været talt om enkelte Bestemmelser i Lovforslaget og da specielt ogsaa om Spørgsmaalet angaaende Direktørens Lønning; men jeg skal dog ikke nu nærmere komme ind paa, hvorledes det i og for sig vilde være hensigtsmæssigt at Lønne Direktøren. Jeg skal dernæst for mit Bedkommende bemærke, at jeg ikke tvivler om, at den Naade, hvorpaa den nuværende Direktør har udført sine Forretninger i de Aar, han har ledet Banerne, vil finde passende Anerkjendelse fra Rigsdagens Side ved Behandlingen af dette Lovforslag, forsaavidt dets Bestemmelser vedrøre ham. Et er nu imidlertid, at man er enig med den ærede Minister i at fastholde Statsdrift, men et Andet er at blive enig med ham om Grændserne for Lovgivningsmagtens og Administrationens Myndighed med Hensyn til Statsdrift. Jeg kan saa overordentlig godt forstaa, at den ærede Minister siger, at det vilde gaa meget bedre i mange Retninger, hvis Administrationen fik den Frihed, Lovforslaget her kræver, og jeg vil ogsaa gjerne tro, at Statstelegrafdirektøren for sit Bedkommende og ligeledes Generalpostdirektøren for sit Bedkommende ville sige, at det er kun en Hømsko at have Bevillingsmyndigheden til at se sig efter i alle enkelte Spørgsmaal. Alt dette kan jeg forstaa; men det er dog godt alligevel, at Bevillingsmyndigheden ser efter; thi selv om der dermed kan være forbundet adskillige Hindringer, kan der dog ogsaa